

osobito za požrtvovalnost oddaljencejših gostov ter izraža željo, da bi se prirejali na Remšniku vsako leto taki shodi.

Ta želja se bo tudi gotovo izpolnila. Bog živi Remšničani!

Dopisi.

Iz Dornova pri Ptuj. (Bralno društvo. — Nasprotniki.) Častiti g. urednik! Nekaj novega imam Vam povedati. Pri nas se namerava ustanoviti „bralno in gospodarsko društvo“, ki nam je za življenje potrebnejše, ko ribi vode. Misel se je sprožila pred meseci. Občinstvo, posebno mladina, težko pričakuje uresničenja te misli. Naša mladina in naši možje so spoznali potrebo združenja — potrebo odpora proti pogubljenemu nemškutarskemu nasilju. Pa čujte! Ta ravnokar nameravana misel pa je povod, da marsikaterega tukajšnjega posilincea — lškarijotovega veleizdajalca — navdaja groza in strah. Ti, tozadevni „naprednjaki“ imenovani — ali — pravzaprav „naprejbedaki“ — protestirajo na vso moč proti činu omenjene misli. Napenjajo vse svoje kriplje, njo zatreti kot tlečo iskro v pepelu. Neusmiljeno udrihajo ti ljudje po tem, kar je krščanskega in kar je narodnega. Kaj imajo dela samo s tistimi, ki so se sproti našim razmeram tako polnoštevilno udeležili podučnega zborovanja 4. septembra v Mariboru. Ne vemo, kaj jih peče, če jih zraven nič ne dotiče. Aja para, to so naši „prijatelji“! Dobro jih poznamo. Volkovi so v ovčji obleki. Treba se jih ogibati! „Štajerčeva“ kolportaza je pri teh ljudeh častno zastopana in duh morilca Mursiča še vedno preveva njih grešne kosti. Zato se nam pač ni čuditi, če so dospeli tako na višek jim „ljube omike“; ni se nam čuditi, če svoje prazne butice nakvišku molijo, kakor prazni klasovi v faraonovih sanjah. Fej jim! Se dalje baviti z nasprotstvom, ne kaže. Tudi ne kaže njih imen za prvič osvetiti. Pač pa izve slovenski svet imenoma vse tiste tičke, ki kljuvajo v naše prostišče, če od tega ne odstopijo. Toliko pa našim še rečem: Možje, mladeniči! ki se zavedate, da Vas je slovenska mati rodila, delujmo za društvo! V boj proti našemu nemškutarskemu sovragu, v boj proti alkoholizmu. V boj! In alkohol bo napovedal boj nemškutarskemu krémarskemu žepu. Mi se gibljemo, a jih je strah!

Zbudimo se, združimo se,
Ne dremajmo zaspani —
Sovragom svojim vdani.

Sram jih bodi.

se smatra drugod za samoposebi umevno. Družba šteje sedaj 151 podružnic, z ok. 9000 člani. Ženskih podružnic je 38. V dvajsetih letih se je osnovalo 25 družbenih zavodov s skupno vrednostjo pribl. 200.000 K. Izmed teh na Štajerskem v Celju, v Mariboru, na Muti; na Koroškem v Sv. Rupertu. Te zavode je obiskovalo l. 1905 skupaj 2600 otrok. Kaj bi bilo s temi tisoči otrok, ako bi ne bilo naše družbe? Zginili bi bili v germanskih in italijanskih valovih. Ta podatek kaže, kako prekoristno je delo naše družbe, in da je sveta narodna dolžnost vsakega Slovenca, podpirati družbo z vsemi močmi! Kdo bi pač hotel zakriviti narodno smrt tolikih naših slovenskih otrok? In to stori, kdor noče podpirati naše družbe.

Z ozirom na dopis „Zaveze“ iz Pulja, v katerem ista izraža svoje ogorčenje, da družbeno vodstvo ni smatralo „Zaveze“ niti za vredno, odgovoriti ji na prošnjo, naj se voli v družbino vodstvo zastopnik iz učiteljstva, poroča tajnik to-le. Prvomestnik družbe je dal takoj preiskati vse družbine akte od l. 1901. do 1905., a ni se našlo ničesar o tem pismu. Povabil je nato predsednika „Zaveze“, naj se prepriča o tem na lastne oči v družbini pisarni. Ni ga bilo. Napisal pa je predsednik „Zaveze“ družbinemu vodstvu dobesedno to-le: „Zavezin“ prejšnji podtajnik,

Iz Vidma. („Štajerc“ zopet laže.) Dopisnik „Štajerčev“ iz Vidma trdi, da je g. dekan ustanovil tamošnjo šolsko loterijsko podjetje. „Štajerčev“ dopisun sam dobro zna, da je to debela laž; a kaj temu, če privrže k tem kosmatinkam še eno? Resnici na ljubo bodi povedano, kar sicer dobro ve cela videmska občina, da se je za ustanovitev imenovane loterijskega podjetja silno vnebral pokojni župan Janez Novak ter nagovarjal razne odlične možje, naj pripomorejo, da se po potu loterije poplačajo velike občinske doklade, katere bi sicer morali prenašati davkoplačevalci vsled nove šolske stavbe. Nagnilo je k temu loterijskemu podjetju g. Novaka enako šolsko loterijsko podjetje v Grafenwörthu na Nižje Avstrijskem, odkoder so se ravno takrat razpošiljale srečke tudi v naše kraje. V sporazumljenju z g. okrajnim glavarjem so se sklicali vsi davkoplačevalci, katerim se je stvar razložila, ki so bili vsi tudi zadovoljni s to ustanovitvijo in ki so izbrali v vodstvo odsek, obstoječ iz osem gospodov. Ko so se sešli izvoljeni člani odseka, da si izvolijo načelnika in druge voditelje celega podjetja in so prigovarjali g. dekanu, naj prevzame službo načelnika, jim je ta odgovoril: „Jaz si ne upam prevzeti te odgovornosti, saj Vam je znano, koliko različnih služb že opravljam.“ A ugovarjali so mu, češ: „Vam, gospod dekan, ne bo treba pri tem nič delati, nič skrbeti, Vi ne prevzimate nobene odgovornosti; delali bomo le mi; dovolite, da smemo le pod „Vašo firmo“ začeti to delo.“ To spričujejo vsi takratni udje loterijskega odseka. Temu moralnemu pritisku se je vdal g. dekan in prevzel službo načelnika. Cenjeni bralec presodi pa sam, kako se ta stvar vjema s trditvijo „Štajerca“, češ, dekan je ustanovil loterijsko podjetje. Ta trditev je, da še enkrat rečemo, nesramna laž. Te laži trosi „Štajerc“ po svetu samo le iz tega namena, da bi loterijsko podjetje oškodoval in s tem oškodoval tudi videmsko občino. Četudi je tat povrnil vso škodo, katero je povzročil loteriji v denarju, s tem škoda še davno ni popravljena. V poštev se mora vzeti moralna škoda, katero je trpelo loterijsko podjetje na svojem dobrem imenu. Sveta dolžnost „Štajerca“ bi bila, da skuša popraviti to moralno škodo, prizadeto videmski loteriji. Namesto tega pa si prizadeva videmsko občino še nadalje oškodovati. A ne bo se Vam posrečilo! Hvala Bogu in dobitnikom od blizu in daleč, ki so nam pripomogli, da vkljub vsej škodoželjnosti naših nemškutarskih Štajerčijančev občina ne bo trpela nobene škode, ampak ji ostane še nekaj preostanka. Prosimo pa zopet pri tej priložnosti, naj sežejo po naših srečkah, katerih je še dovolj na razpolago.

ljubljski mestni učitelj Keclj je zakrivil, da se naša i. e. „Zavezina“ željanivresničila.“ — Zataknil je bil pismo.

Tajnik odpre pogled v bodočnost. Družba se nahaja v opasnem položaju. Treba ji bo podvojene podpore. V Mariboru in Studenicah je potrebna slovenska ljudska šola, v Gradcu otroški vrtec, narodna šola v Št. Jakobu v Rožu potrebujejo podpore itd. Zato prosi tajnik, da naj podružnice podvojijo svoje delovanje. Priporoča tudi nakupovanje družbinega blaga: družbene kave, mila, vžigalic, piva, svinčnikov, peres, narodnega kolkla itd. V enem letu je razprodala družba 303.159 narodnih kolkov in za nje prejela 5986 K. Kupujte narodni kolk! Priporoča tudi nabiralnike po gostilnah, zabave in veselice v družbine namene, volila, itd. Prosi podpore županstva, želi, da bi duhovni sobratje po deželi še bolj delovali za družbo.

Družbin podtajnik, g. Bradaška, poroča o stanju blagajne. Dohodki znašajo skupno 64.328 K 11 v, stroški 61.096 K 57 v, prebitok torej 3231 K.

Sledi volitev odbora. Za prvomestnika je enoglasno in z velikim navdušenjem zopet izvoljen msg. Tomo Zupan. Tudi ostali odbor

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebna vest. Vadniški učitelj v Mariboru, g. Jožef Fistravec, je imenovan za učitelja na ženskem učiteljsku v Gorici.

Izpremembe pri sodiščih. Okrajni sodnik Gvido Visconti je premeščen iz Marnberga v Beljak, za okr. sodnika v Marnbergu je imenovan sodnijski pristav v Brežicah Jožef Roth. Premeščeni so: sodnijski pristav dr. Rostok iz Št. Lenarta v Slov. gor. v Konjice, dr. Jožef Oswatitsch iz Sevnice v Brežice. Pristavi so postali avskultanti: Gvido Mihelič v Vipavi, Rihard Selley v Sevnici, dr. Ambrož Petrowitsch v Št. Lenartu in dr. Pavliček v Rogateu. — Sodni tajnik dr. Lotar Mühleisen v Rogateu je izstopil iz sodne službe in se bo posvetil odvetništvu.

S šole. Šola pri Sv. Duhu v gornje-radgonskem okraju se je razširila v štirirazrednico. Nastavljeni so: za nadučitelja: v Šoštanju g. Alojzij Trobe, učitelj v Št. Ilju nad Turjakom, v Škalah g. Martin Krajnc, šolski vodja v Svetini, pri Sv. Emi g. Karol Čeh, učitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor.; za učitelje in šolske vodje sledeči gg.: v Mariji Reka Karol Korošec iz Topolšice, v Žusmu Avgust Canjk o iz Skomar, v Plešivcu Henrik Bregant od Sv. Benedikta v Slov. gor.; za učitelja oziroma učiteljico sledeči gg. in gde.: v Braslovčah Ivan Kramar od Št. Vida pri Ponikvi, na nemški šoli v Vojniku Alojz Eppich iz Brežic, v Novi cerkvi pri Vojniku Ana Poglajen iz Jurkloštra, v Pišecah Antonija Gomilšek stalno, v Križevcih Elizabeta Vagaja iz Laporja. Za učiteljico ženskih ročnih del v Ljubčnem je nastavljena gospa Rozalija Vizjak roj. Golovšek. V začasni pokoj je stopila gde. Marija Kralj pri Sv. Venčesu. — Gde. Koschell, učiteljica v Zrečah, dobila je službo v šoli za trg Konjice, na njeno mesto v Zreče pa pride gde. Kavčič, ki je letos dovršila učiteljske v Ljubljani.

Mariborske novice. Infanterist 47. pešpolka v Mariboru Franc Breznik je dezertiral od vojakov. Toda ni se dolgo veselil svoje prostosti, ker so ga že dne 19. t. m. v Št. Jakobu v Slov. gor. prijeli.

Mariborske porotne obravnave. V sredo, dne 20. t. mes. je bil obsojen kočarski sin Franc Plohl iz Selišč na sedem let težke ječe. Plohl je zaklal z nožem dne 30. julija t. l. pri plesni zabavi v gostilni Marije Spindler v Križevcih Franca Zelenko. — Hlapec Ferdinand Krois iz Brestenice pri Kamnici

ostane nespremenjen. Le mesto odstopivših dveh udov dr. Fr. Štora in dr. Fr. Tominška sta izvoljena dr. Milan Hribar in dr. Pavel Turner.

Govoril je še g. dr. Verstovšek iz Maribora. Dokazoval je iz statističnih podatkov, da mora družba največjo pozornost obrniti na Maribor in okolico, da tukaj ob Dravi zajezi naval nemštva.

Nato sta se še oglasila k besedi gospod Ekar, urednik „Mura“, in kanonik g. Dobrovc iz Velikovca. V imenu koroških Slovencev sta odločno zahtevala, da se družba v prvi vrsti ozira na razmere v tužnem Korotanu.

Prvomestnik zahvali zborovalce za veliko zanimanje ter zaključil zborovanje.

3. Banket in koncert.

Banket se je vršil v prostorih Nendla. Udeležilo se ga je do 100 oseb. Med banketom izroči predsednica šentjurske ženske podružnice, vrla žena Pisanec, z ganljivim govorom 100 K v roke prvomestniku, 200 K moška celjska podružnica, 100 K pa posojilnica iz Sv. Križa pri Slatini.

Prvomestnik napije cesarju, g. dr. Medved pa vsem, ki so pripomogli, da se je vršila slavnost tako izredno lepo.

Stoloravnateljstvo prevzame nato g. dr. Rosina. Govorili so: g. učitelj Kveder, č.